

عنوان مقاله:

بررسی ارتباط خرد با دادگری و برآیندهای آن در اندیشه سیاسی فردوسی در شاهنامه

محل انتشار:

فصلنامه جامعه شناسی سیاسی ایران، دوره 5، شماره 9 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 25

نویسندگان:

داریوش کاظمی - دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران.

فریبا دانشور - دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

مریم شایگان - دانشگاه آزاد اسلامی، کرمان، ایران

خلاصه مقاله:

فردوسی در شاهنامه به ویژگی های مختلف شاهان شایسته و آرمانی اشاره کرده است که مهم ترین آن را باید خردورزی دانست؛ زیرا این صفت زمینه ساز بروز و ظهور شاخصه های رفتاری دیگر از جمله دادگری و رعایت انصاف در آدمی است. نگاهی به سلوک عملی شاهان و دیگر شخصیت های حاضر در شاهنامه نشان از آن دارد که مفاهیم داد و خرد را باید به عنوان بن مایه اصلی کنش های آنان در برهه های مختلف در نظر گرفت. بر این پایه، در پژوهش حاضر با استناد به منابع کتابخانه ای و روش توصیفی-تحلیلی، نقش خرد در عدالت پروری شاهان در شاهنامه فردوسی بررسی و کاویده شده است. نتایج تحقیق نشان می دهد که فردوسی با مقدس جلوه دادن خرد، شاهان برخوردار از این صفت را مشروع و در زمره نیروهای اهورایی قرار داده است. از دید او، عدالت از جمله کنش هایی است که در حکومت های مبتنی بر خردگرایی رواج پیدا می کند و سطح رفاه دنیایی و معنوی مردم با دو مفهوم خرد و داد، بستگی مستقیم دارد. مهم ترین برآیندهای همراهی دادگری و خردمندی در سیاست های کلان عبارت است از: رعایت و حفظ حقوق مادی و معنوی زیردستان؛ برخورد منطقی با گروه های مغلوب در جنگ؛ تاثیر مطلوب خردمندی و دادگری بر کیفیت پادشاهی؛ ارتباط معکوس خردمندی با بی عدالتی؛ خردمند دادگر و تائیدات خداوندی؛ افزایش سطح رفاه مردم.

کلمات کلیدی:

فردوسی، شاهنامه، خرد، سیاست، عدالت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1532891>

